

HVALA.

POSEBNE NOVINE ZA POSEBNE PRIJATELJE

unicef

za svako dete

„Nada budućeg sveta je
u generacijama koje dolaze.“

Ovim rečima je 1946. godine, na Generalnoj skupštini UN, predloženo osnivanje Međunarodnog fonda Ujedinjenih nacija za pomoć deci u vanrednim situacijama (UNICEF) kako bi se spasili životi dece koja su se suočavala sa preživljavanjem u periodu posle II svetskog rata i kako bi se pomoglo u ponovnoj izgradnji razorenih društava, a time i vratila nade u bolju budućnost.

UNICEF je nastao iz potrebe da se odgovori na svetsku krizu i mi nikada nismo prestali da pružamo pomoć u vanrednim situacijama sa namerom da izgradimo bolji svet.

Sedamdeset godina kasnije, UNICEF radi više nego ikada kako bi obezedio podjednake životne šanse za svako dete.

Danas je UNICEF vodeća svetska organizacija za decu, koja radi sa svojim partnerima u 190 zemalja i teritorija, a 13.000 zaposlenih nastoji da pomogne svakom detetu.

Već 70 godina UNICEF vodi globalnu borbu za prava deteta. Zahvaljujući donatorima, mi možemo da ostvarimo pozitivan uticaj na život dece širom sveta.

**Vizija UNICEF-a za narednih 70 godina
jeste svet u kojem naš rad više nije
neophodan – svet u kojem je svako dete
zdravo, bezbedno, obrazovano, zbrinuto
i zaštićeno, svet u kojem svako dete može
da ostvari svoje pune potencijale. To je
jedini ispravan put u bolju budućnost za
sve nas. Hvala što verujete u našu viziju
i što ste sa nama na ovom putu.**

Voda je izvor života

Tokom 1953. godine, rad UNICEF-a je obuhvatio i obezbeđenje vode, sanitetskih usluga i higijene za najugroženiju decu i porodice širom sveta. Zahvaljujući brojnim tehničkim inovacijama i rešenjima, broj ljudi kojima je obezbeđen pristup kvalitetnijoj vodi porastao je za 91% do 2015. godine.

(Levo) Avganistan, 2000. godine: dečaci sakupljaju vodu ručnom pumpom na obodima grada Laghman. (Desno) Bangladeš, 2012. godine: redar demonstrira pravilno pranje ruku tokom školske smotre.

Obrazovanje je investicija

UNICEF je 1961. godine proširio fokus svojih programa na obrazovanje dece. Tokom 2015. godine UNICEF je obezbedio pristup formalnom i neformalnom osnovnom obrazovanju za 7,5 miliona dece uzrasta 3 do 18 godina.

(Levo) Jugoslavija, 1946. godine: tri dečaka dele školsku klupu. (Desno) Pakistan, 1983. godine: devojčice dele knjige i klupu po završetku školskog časa.

Zaštita od nasilja i zloupotrebe

Razvijajući se od ranih dana borbe protiv gladi i bolesti, UNICEF sada radi i na zaštiti dece od nasilja, zlostavljanja i zloupotrebe.

(Levo) Egipt, 1947. godine: dečaci navijaju i takmiče se u skoku u dalj u izbegličkom kampu. Osamnaest meseci pre toga, ova dece su bila suočena sa strahotama rata. (Desno) Južni Sudan, 2012. godine: dečaci raseljeni zbog etničkog nasilja igraju odbojku ispred kutka za decu.

NAPREDAK ZA DECU OD 1990. GODINE

Smrtnost
odočadi
53%

Smrtnost
majki
45%

Poboljšani izvori
pijaće vode
91%

Poboljšana
kanalizacija
68%

Zaostajanje
u rastu
41%

Absolutno
siromaštvo
47%

Nepohodanje
osnovne škole
44%

Jednakost
polova u
osnovnom
obrazovanju
4 od 7 regiona

Novozaraženi
HIV-om mlađi
od 15 godina
58%

Zdravlje dolazi od ishrane

Jedan od prvih izazova za UNICEF bio je da se obezbedi hrana za decu u zemljama opustošenim tokom II svetskog rata. Četrdesetih godina prošlog veka, UNICEF je deci širom Evrope dostavljao pomoć u hrani, koja se uglavnom sastojala od mleka. Zato je organizacija dobila nadimak „svetski mlekar“. Tokom 2015. godine UNICEF je sa partnerima pružao pomoć u hrani za 2,9 miliona dece koja su patila od akutne neuhranjenosti širom sveta.

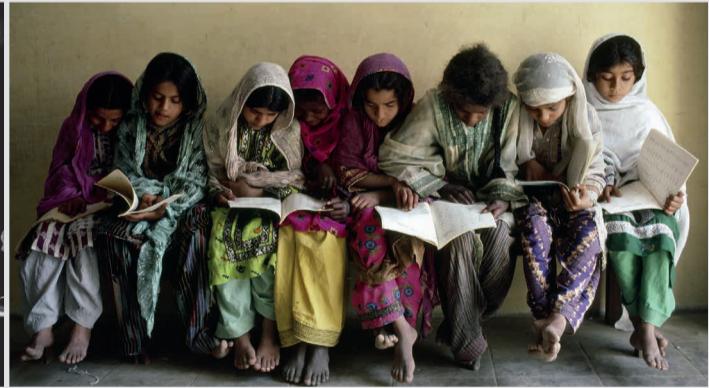
Deca u Patrasu, lučkom gradu na severozapadu Grčke, jedu cerealije koje je dostavio UNICEF. Grčka, 1946.

©UNICEF/UNI41384/Unknown

©UNICEF/UNI209677/LeMoigne i ©UNICEF/UNI122266/Haque

©UNICEF/UNI43103/Unknown i ©UNICEF/UNI46382/isaac

©UNICEF/UNI43135/Unknown i ©UNICEF/UNI122531/Sokol

Istorija UNICEF-a u Jugoslaviji i Srbiji – najbolji početak za svako dete

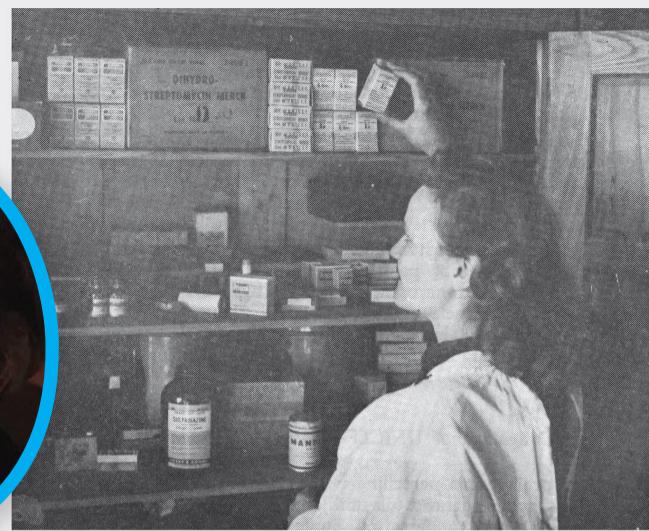
Nada za svako dete

Vida Parezanović je rođena pre Drugog svetskog rata i kao dete je prošla sve njegove strahote.

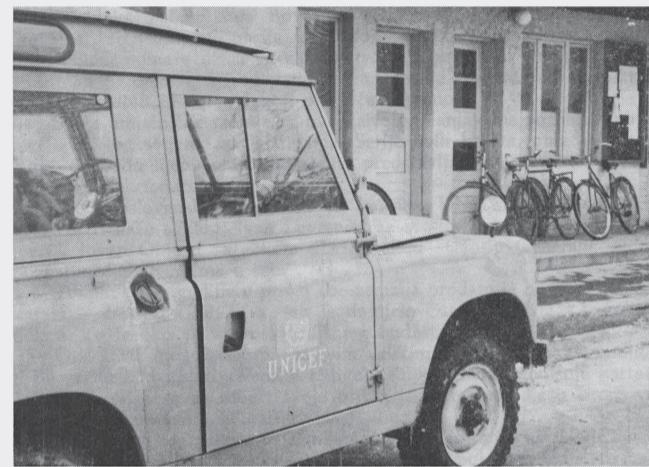
Videvši smrt, patnju i bolesti koje je rat doneo, rešila je da se bavi lekarskim pozivom. Ona je odlučila da se posveti smanjenju stope smrtnosti dece, koja je u to vreme iznosila čak 140-150 umrlih beba na hiljadu rođenih.

„Zdravstveni problemi su bili višestruki, od različitih bolesti, zaraznih i onih koje izazivaju paraziti, tada je i tuberkuloza bila široko rasprostranjena, do toga da je uspešnost vakcinacije bila slaba”, priseća se dr Vida Parezanović onoga sa čime se kao pedijatar sretala u posleratnoj Jugoslaviji.

„UNICEF je učinio mnogo na smanjenju smrtnosti odojčadi. Tamo gde se program aktivno sprovodio uz pomoć UNICEF-a, posle 18 godina smrtnost je spala na 18 promila – 18 umrlih beba na hiljadu rođenih”, izgovara ona, a kao da se i sama čudi uspehu koji su postigli.

Pre početka izgradnje prve fabrike za proizvodnju penicilina u našoj zemlji UNICEF je isporučio velike količine antibiotika u pojedinim programima zaštite majke i deteta

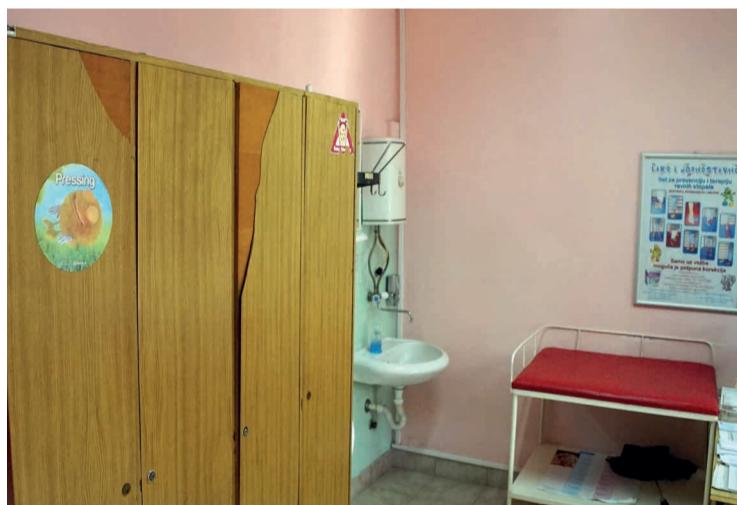
Po svim programima UNICEF-a u SFRJ primljeno je ukupno 550 automobila raznih tipova i 1.096 bicikla za patronažnu službu

U 1970. godini radilo je 2.736 školskih kuhinja sa 699.392 učenika

Za praktičnu obuku i nastavu 55 srednje medicinske škole primilo je opremu UNICEF-a

Pre i posle opremanja

Najbolji početak za svako dete

Kako bi se svakom detetu obezedio najbolji početak u životu, UNICEF i danas u saradnji sa Ministarstvom zdravlja Republike Srbije (u partnerstvu sa Udruženjem pedijatara Srbije, Gradskim zavodom za javno zdravlje Beograda, Društvom za dečju i adolescentnu psihijatriju i sroдne struke, Institutom za mentalno zdravlje i Udruženjem za javno zdravlje Srbije) radi na unapređenju kapaciteta usluga za podršku deci u najranijem uzrastu.

U program je uključeno 10 domova zdravlja (Zemun, Jajinci, Novi Sad, Niš, Leskovac, Pančevo, Pirot, Vranje, Požarevac, Kragujevac), uz učešće 90 pedijatara, 90 patronažnih sestara i svih zdravstvenih medijatorki. Ovo su rezultati programa unapređenja kapaciteta za podršku deci u najranijem uzrastu postignuti tokom 2016. godine:

▶ Oko 10.000 dece bilo je obuhvaćeno radom profesionalaca koji su osavremenili i proširili svoja znanja u oblasti ranog razvoja.

- ▶ Kapaciteti deset razvojnih savetovališta unapređeni su kroz obuku zaposlenih, opremanje nameštajem kako bi se stvorio ambijent po meri deteta, kupovinu didaktičkog materijala za procenu i stimulaciju svih razvojnih oblasti i obuku roditelja.
- ▶ Ukupno 4.062 roditelja su aktivno učestvovala u praćenju i podsticanju razvoja; oni su dobili informacije o razvoju njihove dece zahvaljujući novim instrumentima za procenu i praćenje razvoja dece.
- ▶ U 8 lokalnih samouprava su potpisani Protokoli o saradnji između domova zdravlja, predškolskih ustanova i centara za socijalni rad, kao i udruženja građana.
- ▶ U pripremi je novi Nacionalni vodič za rad patronažnih sestara, koji se oslanja na dokumentaciju, protokole, instrumente procene i veštine stečene i unapređene tokom programa saradnje UNICEF-a i Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Deo UNICEF tima

Jelena Zajeganović Jakovljević

je rukovoditeljka programa Razvoj dece u ranom detinjstvu. Zadužena je za pružanje ekspertske podrške pre svega zdravstvenom sistemu kako bi se obezbedile potrebne kvalitetne usluge deci i njihovim roditeljima, posebno onima koji su iz najstreljivijih i najugroženijih grupa, kako bi deca mogla da postignu svoje pune potencijale.

UNICEF timu se priključila 2001. godine, kada je vodila program za zdravlje i razvoj mladih. 2005. godine dodatno se angažovala u radu na zaštiti dece od nasilja, kao i u jačanju participacije mladih kroz razvoj klubova za mlađe i volonterskih programa pri lokalnim samoupravama. U vanrednim okolnostima, zadužena je za aktivnosti UNICEF-a u oblasti ishrane i zdravstvene zaštite majki i dece.

Diplomirala je na Medicinskom fakultetu u Beogradu, gde završava i master iz javnog zdravlja. Jelena ima dva sina – Marka i Stefana.

Od napuštanja škole do vršnjačkog lidera

Mariova priča verovatno bi bila slična mnogim drugim u kojima romska deca prekidaju školovanje kako bi zarađivala za život, da nije bilo projekta „Sprečavanje osipanja učenika iz obrazovnog sistema Republike Srbije“.

„Od škole sam odustao pre tri godine. Pošao sam u prvi razred Tehničke škole i sve je bilo super, i društvo i sve, ali sam imao nekih problema i nisam mogao da nastavim školovanje. Ja sviram, pomažem ocu da zarađujemo za porodicu, i zbog toga sam imao mnogo neopravdanih izostanaka. Bilo mi je jako žao da ostavim školu, ali morao sam“. Ovako svoju priču počinje Mario Ališanović iz Vladičinog Hana, korpulentan mladić koji već na prvi pogled privlači pažnju jer zrači nekom pozitivnom energijom. Potiče iz romske porodice koja živi od socijalne pomoći. Roditelji su mu nezaposleni i izdržavaju se svirajući po svadbama. On svira goč i svuda nastupa zajedno sa ocem.

©UNICEF Srbija/Emil Vaš

©UNICEF Srbija/Emil Vaš

U Mariovoj školi je formiran Tim za sprečavanje osipanja u kome su, pored nastavnika, bili i direktor škole i pedagoškinja. Novoformirani tim prvo je morao da radi sa celim školskim osobljem kako bi im podigao svest o ulozi škole u pružanju podrške učenicima da završe školovanje i steknu kvalifikaciju koja im je potrebna da se uključe u tržište rada. Sve odeljenske starešine i učitelji obučeni su za rad sa Instrumentom za identifikaciju učenika pod rizikom od osipanja, a potom su značajno pojačali saradnju sa roditeljima i primenili su novi koncept dopunske nastave, koji više izlazi u susret potrebama i mogućnostima učenika. Pošto su procenili da bi mogli da pomognu Mariju Ališanoviću da se vrati u školu, članovi tima su ga posetili i kroz razgovor mu objasnili zašto je važno da nastavi školovanje. Ovoga puta Mario je imao i veću podršku roditelja, pa je odlučio da se vrati.

Ipak, po povratku u školu posle dvogodišnje pauze bilo je problema. Mario je morao da se prilagodi tome da ide u školu sa decom dve godine mlađom od sebe, a i dalje je izostajao zbog svirki. Još je postojao rizik da napusti školu, pa su se nastavnici suočili sa specifičnim problemom: Mario je želeo da pohađa školu, ali je istovremeno morao i da izdržava porodicu. Zbog toga je školski tim napravio takozvani Individualni plan prevencije osipanja, u kojem je glavnu ulogu imala Mariova razredna starešina Milica Mickić. Ona i drugi nastavnici su naknadno predavalni Mariju gradivo koje bi propustio, zajedno su sažimali i prelazili gradivo, koristili su principe i metode aktivne nastave kako bi se on što bolje socijalizovao i savladao gradivo.

„Sada je sve super. Čak sam vrlo dobar, imam prosek 4,0. I dalje sviram u Obrenovcu svakog vikenda. U petak ujutru odemo, sviramo po svadbama, dok se vratim kući, to već bude ponedeljak u pet ujutru. Onda mi je teško da idem u školu. Kad sam mnogo umoran, onda ne idem, ali to sve nadoknadim u dogовору са професорима“, priča Mario.

Povratak u školu i uspešan završetak prvog razreda veoma je pozitivno uticao na Mario. Od učenika koji je prekinuo školovanje, on je sada postao mentor drugima. Njegov drugar Zoran, kojem je Mario mentor, ponosno dodaje: „Da Mario nije došao kod mene kući da me ubedi da se vratim, ne bih ni ja išao u školu“.

Na jedan klik za redovnu podršku za decu Srbije

Od februara meseca, korisnici Telenor banke mogu da postanu članovi „Kluba prijatelja UNICEF-a“ i redovno doniraju sredstva za najugroženiju decu u Srbiji, u samo nekoliko klikova. **Telenor banka** omogućila je mesečno doniranje sredstava za dobrobit dece odabirom iznosa od 100, 200 ili 500 dinara putem opcije **račun na klik ili trajnog naloga**.

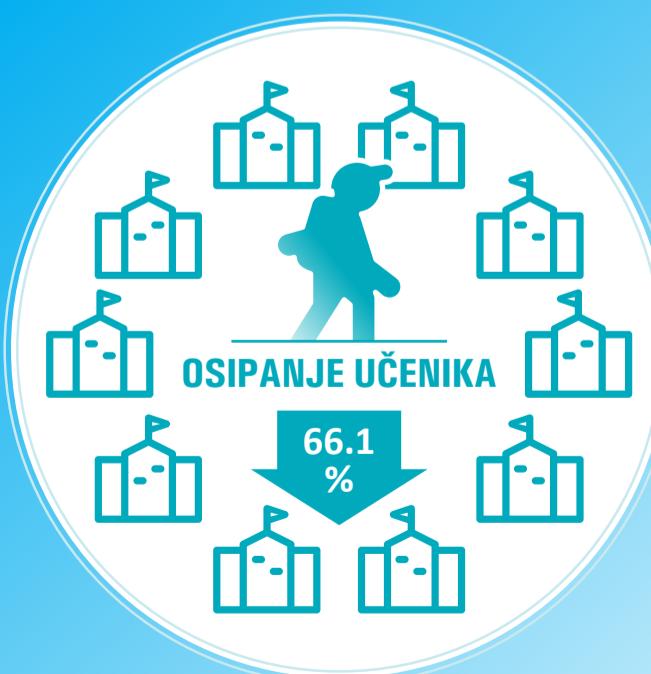
UNICEF podržava projekt „Sprečavanje osipanja učenika iz obrazovnog sistema Republike Srbije“ i sprovodi ga u saradnji sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Centrom za obrazovne politike, uz finansijsku podršku Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) i kompanije UNIQLO.

U PILOT PROJEKTU JE UČESTVOVALO

**10 OSNOVNIH ŠKOLA
OSIPANJE UČENIKA**

IZ OBRAZOVNOG SISTEMA SMANJENO JE

ZA 66,1% U PILOT ŠKOLAMA

Sreća se krije u pomaganju drugima

Brojne studije* ukazuju na to da ne postoji korelacija između posedovanja materijalnih stvari i osećaja zadovoljstva. Bogatstvo i posedovanje materijalnih stvari ne vodi sreći, dok pomaganje drugima i davanje vodi upravo tome. Darežljivost je snažno povezana sa osećajem zadovoljstva. Taj osećaj zadovoljstva ne dolazi od toga što se sami osećamo dobro, nego od snažnog povezivanja sa drugima, od empatije i solidarnosti kojima se prevazilaze izolovanost i naša usmerenost na sebe same.

U godišnjem izveštaju o globalnoj darežljivosti, Svetskom indeksu davanja za 2016. godinu, Srbija se nalazi na 135. mestu od 140 zemalja koje su bile obuhvaćene ovim istraživanjem.

Zajedno sa vama, našim posvećenim donatorima, radimo na unapređenju kulture davanja i solidarnosti.

Drago nam je da sa vama podelimo izjave naših saradnika, poznatih ličnosti koje su govorile o značaju davanja za **WannaBe** portal.

Aleksandar Radojičić

„Pokušavam da nađem odgovore kako bih postao bolji čovek za sebe i ljude u svom okruženju – bolji otac, bolji brat, bolji sin, bolji prijatelj. Kada bi svako razmišljao i pronašao te odgovore, svet bi bio bolje mesto za život. Ne treba da razmišljamo da li bi mi trebalo da promenimo svet, ali možda možemo da promenimo naš mikrosvet”, rekao je Radojičić i dodao a da mu je „običaj” da pomaže drugima usaćen još od snimanja poznatog serijala filmova „Montevideo”.

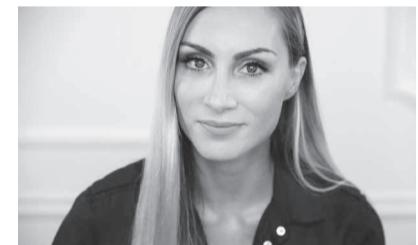
Nataša Miljković

„Moj sedmogodišnji sin i ja redovno doniramo njegove igračke deci bez roditelja. Prvi put, nije mogao da se odrekne ni jedne. Tek posle nekoliko sati pregovaranja, i njegovog gutanja knedli, napunili smo kesu. U trenutku primopredaje igračaka, moj sin je osetio da je odjednom odrastao, a ja da će nam svaki sledeći put ovaj posao biti sve lakši. Jednoga dana, umesto igračaka, poklanjaće veće i važnije stvari.”

Tamara Krcunović

„Kada sam bila mala i živila u Alžiru moja porodica je godinama kupovala UNICEF-ove razglednice. Za nas je ispisivanje i slanje tih razglednica bio poseban čin koji je u meni usaćen od tada. I dalje imam malo plavo UNICEF-ovo koferče koje sam dobila kao devojčica. Danas u njemu čuvam dragocene slike iz detinjstva. Mislim da roditelji mogu da utiču na decu i da ih odmahena uče da daju i da dele, i da razvijaju neke lepše vrednosti. Ako dete ponese 20 dinara u školu, da kupi kiflu, i dogodi se da njegov drugar tog dana nema užinu, dovoljno je da polovinu kifle da svom drugu. Već tako on je učinio mnogo”.

Jelena Gavrilović

„Jedino i isključivo kada dajemo možemo da utičemo na pogrešno uvrenje da ništa ne možemo da promenimo! Davanje nije privilegija jedne grupe ljudi, ni u prijateljstvu, ni u humanosti, ni u ljubavi. Drago mi je što UNICEF uvek naglašava da kada bismo svi izdvojili pomalo, u rukama bismo imali moć da promenimo stvari”, dodala je naša glumica, poznata po svom radu sa najmlađom publikom i otkrila da je na i van scene dečije emocije uvek razoružaju.

Nebojša Glogovac

„Nematerijalne vrednosti koje se ne mogu izraziti novcem su zaboravljene. Upravo na njih bi deci trebalo skrenuti pažnju. Važno je da im povratimo veru u to da su hrabrost, poštenje i ljubav добри. Deca uče po modelu. Zbog toga je ključno da taj model bude ispravan i human, kao i da počiva na pravim vrednostima. Svojim primerom i ponašanjem dajemo im orijentir šta da rade u budućnosti.”

Ana Ivanović posetila vrtić „Pčelica“ u Beogradu

Nacionalna ambasadorka UNICEF-a u Srbiji, teniserka Ana Ivanović, posetila je danas vrtić „Pčelica“ na Novom Beogradu, u kojem UNICEF, zajedno sa zaposlenima ove predškolske ustanove, radi na unapređenju prakse, i razvoju novih i modernih pristupa sa decom sa smetnjama u razvoju.

Ana se igrala sa decom koja su joj pokazivala nove veštine koje su stekli, razgovarala sa vaspitačima i vaspitačicama i nije krila zadovoljstvo što je svoj boravak u Beogradu iskoristila da prenese poruke o važnosti učenja u najranijem detinjstvu.

„Srećna sam da vidim decu kojoj se pruža podrška da se zajedno igraju i da na kreativan način iskažu svoje veštine. Predškolsko vaspitanje je veoma važno za svako dete. Vrtić je mesto u kojem deca uče da budu deo grupe, gde mogu da dobiju stručnu podršku i podsticaj za dalji napredak u životu i doživotno učenje. Da bi dete moglo da uči i razvija svoje potencijale, potrebno mu je okruženje u kojem se oseća sigurno, voljeno, i prihvaćeno, gde ga podstiču i gde može da angažuje svoje snage. Ovo je važno za svako dete, a posebno za decu koja odrastaju u nestimulativnom okruženju ili su izložena različitim rizicima“, izjavila je Ana Ivanović nakon posete.

„Pčelica“ vrtić je deo predškolske ustanove „11. april“ koja je uključena u projekat UNICEF-a za unapređenje kvaliteta predškolskog vaspitanja i obrazovanja za svu decu.

Ovu ustanovu čini 38 objekata na Novom Beogradu i pohađa je 8.000 dece.

